

**VEGETATIEMONITORING
DE VLASROOT TE VELDHOVEN
2007**

Inhoudsopgave

Bladzijde

INLEIDING	2
1. WERKWIJZE	3
2. BIJZONDERE CONSTATERINGEN	4
3. TRENDS.....	5
4. (BEHEER)ADVIES VLASROOT	7

Bijlagen

Opnamestaten volgens Tansley codering (op website niet bijgevoegd)
Overzichtskaartje

Moeraswederik (*Lysimachia thyrsiflorus*) bij de Kleine Vlasroot
d.d. 30-9-2006

Inleiding

Het IVN

Het IVN Veldhoven-Vessem zet zich in voor het behoud en ontwikkeling van natuur en landschap. De natuurgidsen hebben een gedegen opleiding gevolgd waarin alle op de natuur betrekking hebbende onderwerpen de revue passeren. Voorbeelden hiervan zijn ecologie, landschap, geologie, cultuurhistorie en alle dier- en plantengroepen. Het diploma wordt pas dan afgegeven wanneer de student een rapport heeft afgeleverd waarin blijkt wordt gegeven van integratie van- en kennis over voornoemde onderwerpen. Daarnaast wordt getoetst op didactische vaardigheden middels het houden van presentaties en het leiden van groepsactiviteiten. Uiteindelijk maken de geslaagde gidsen deel uit van een gespecialiseerde werkgroep of zijn anderszins actief binnen de vereniging. De werkgroepen waaronder de plantenwerkgroep, werkgroep kleine landschapselementen, landschap en milieu, assisteren met hun specialistische kennis bij cursussen en publiekswandelingen. Daarnaast verrichten zij onderzoek, assisteren zij bij landschapsonderhoud en onderhouden zij contacten met diverse organisaties die min- of meer te maken hebben met natuurbehoud of onderwijs.

Contact

De contactpersoon ten aanzien van het monitoringsprogramma Vlasroot is de heer R.M. Theunisz, telefonisch (na werktijd) te bereiken op nummer 06-13098187 of via e-mail: rontheunisz@gmail.com

Vegetatiemonitoring

Het IVN Veldhoven- Vessem voelt zich mede verantwoordelijk voor het behoud van de natuur in Veldhoven en Vessem. In dit geval heeft de vereniging zich mede ingezet voor het behoud van natuurgebied de Vlasroot te Veldhoven. Dit door middel van vegetatiemonitoring. De monitoring is noodzakelijk om een beeld te krijgen van de ontwikkelingen als gevolg van het uitgevoerde natuurherstelproject. De afspraak die met de gemeente Veldhoven en bosgroep zuid- Nederland is gemaakt betreft het op vrijwillige basis monitoren van natuurgebied de Vlasroot gedurende de jaren 2003- 2008. Vegetatiemonitoring maakt deel uit van de subsidievoorwaarden zoals die gelden voor het overlevingsplan bos en natuur (OBN).

1. Werkwijze

Op de bijgevoegde overzichtskaart is het gebied verdeeld over vakken. Deze vakken zijn zodanig gekozen dat ze gekoppeld kunnen worden aan

een natuurdoeltype volgens de indeling van het handboek natuurdoeltypen in Nederland (IKC natuurbeheer). Vervolgens zijn prioriteiten bepaald omdat monitoring van alle vakken in één jaar niet haalbaar is. De natte heidevegetaties en de vennen (vakken A,B,E en H) worden vanwege de hoogste prioriteit elk jaar onderzocht.

Volgens de quick en dirty methode zijn per vak de routes gelopen. De gegevens zijn verwerkt met gebruikmaking van de Tansley codering. De soortnamen van planten zijn ontleend aan de Heukels flora van Nederland. Alle aangetroffen algemene soorten zijn genoteerd in de tabellen "niet- doelsoorten". De specifieke doelsoorten zijn opgenomen in de daarvoor bestemde tabellen voor het betreffende natuurdoeltype. De tabellen zijn als bijlage bijgevoegd.

Moeraswolfsklauw
(*Lycopodium inundatum*)
Kleine Vlasroot d.d. 30-9-2006

2. Bijzondere constatering

De Klokjesgentiaan (*Gentiana pneumonanthe*) is in 2006 wel-, maar in 2007 niet aangetroffen bij de Kleine Vlasroot. Even bestond de hoop dat

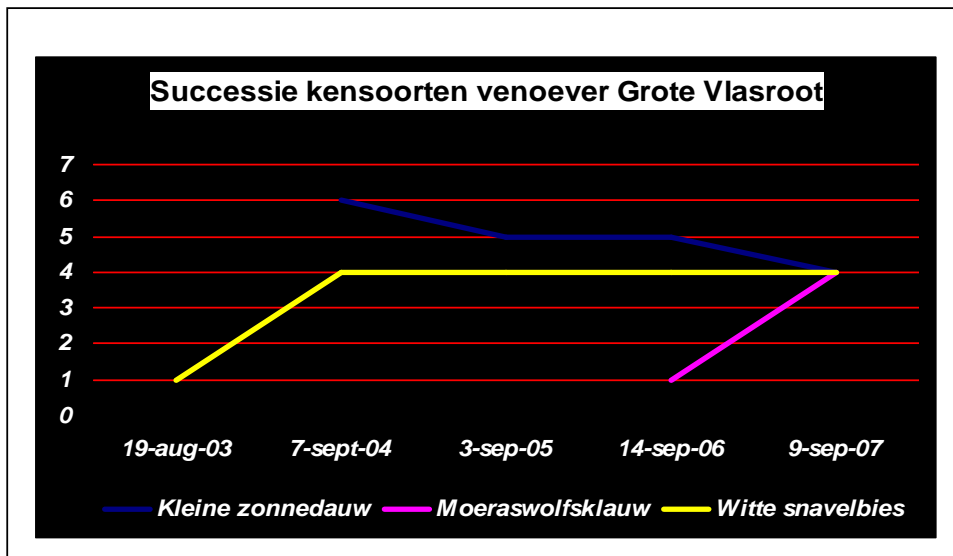
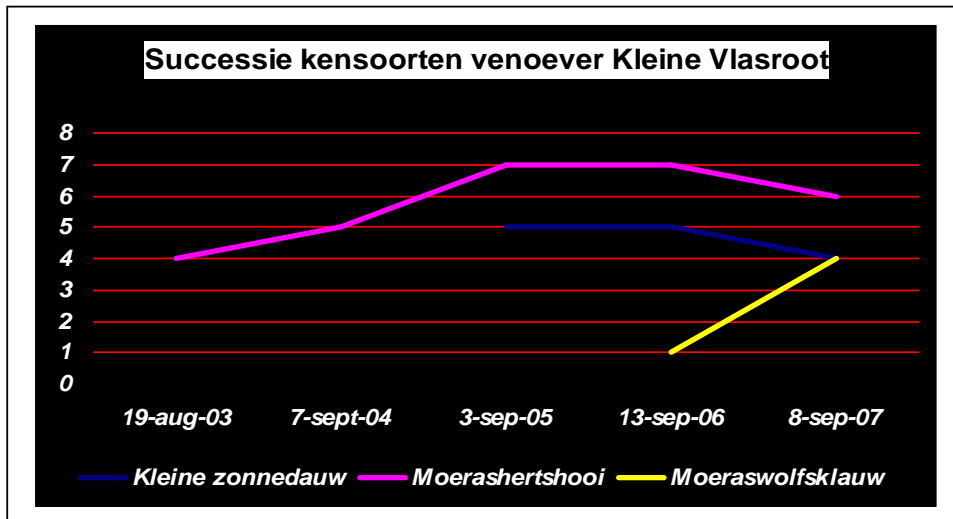
deze vroeger algemene soort aan de Kleine Vlasroot weer terug zou keren. Misschien dat de soort in 2008 opnieuw wordt gevonden. Wel bevindt zich aan de Kleine- en de Grote Vlasroot Moeraswolfsklauw (*Lycopodium inundatum*). Kleine zonnedauw (*Drosera intermedia*) is bij beide vennen op vele plaatsen aan de oevers aanwezig. Klein warkruid (*Cuscuta epithymum*) is op een enkele plaats langs de Grote Vlasroot in de struikheidevegetatie aanwezig. Moeraswederik (*Lysimachia thyrsoflora*) wordt volop aangetroffen bij de Kleine Vlasroot. Het gagelstruweel met daaronder Veenmos (*Sphagnum cuspidatum*) breidt zich steeds uit aan de oever van de Grote Vlasroot. Witte snavelbies (*Rhynchospora alba*) breidt zich daar eveneens uit. Bruine snavelbies (*Rhynchospora fusca*) is zelfs plaatselijk abundant. Gunstig is dat wederom de vennen niet drooggefallen zijn. Veenmos breidt zich bij beide vennen uit. De volgende bijzondere diersoorten zijn aangetroffen: Grote bonte specht (*Dendrocopos major*), Dodaars (*Tachybaptus ruficollis*), IJsvogel (*Alcedo atthis*), Sperwer (*Accipiter nisus*) en Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*).

3. Trends

Omdat er inmiddels, na het venherstel, 5 jaar monitoring heeft plaatsgevonden is het de moeite waard eens te kijken naar de successie (opeenvolging van soorten). De typische planten (kensoorten) voor het pioniersstadium in een dergelijk vennengebied zijn Kleine zonnedauw (*Drosera intermedia*), Witte snavelbies (*Rhynchospora alba*) en Moerashertshooi (*Lysimachia thyrsoflora*). Rondom de zure en arme Grote Vlasroot is Moerashertshooi niet aangetroffen. Moerashertshooi heeft matig voedselarme omstandigheden nodig en geen voedselarme- tot zeer voedselarme omstandigheden zoals die gelden bij de grote Vlasroot. Aan de kleine Vlasroot ontbreekt Witte snavelbies. Aan de grote Vlasroot verschijnt eerst de Witte snavelbies, dan Zonnedauw en na enkele jaren de Moeraswolfsklauw. Aan de Kleine Vlasroot verschijnt eerst Moeraswederik, vervolgens Kleine zonnedauw en wederom later de Moeraswolfsklauw. Kleine zonnedauw is na 5 jaar op zijn retour terwijl de Moeraswolfsklauw nu een stijgende lijn laat zien. Omdat ook Moerashertshooi een neerwaartse trend laat zien lijkt het erop dat de vegetatie zich aan het sluiten is en dat de open plekken die geschikt zijn voor deze pioniers aan het afnemen zijn. Moeraswolfsklauw lijkt juist goed te gedijen bij wat meer beschutting. In onderstaande grafieken zijn deze trends in beeld gebracht. De cijfers 1 t/m 8 geven de mate van

aanwezigheid (abundantie) aan (1 is sporadisch aangetroffen, 8 is co-dominant).

4. (Beheer)advies Vlasroot

Zaailingen van Grove den (*Pinus sylvestris*), Berk (*Betula pendula*), en Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*) e.d. beginnen nu behoorlijk uit te groeien. Daarnaast neemt op veel plaatsen het Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*) de overhand. Dit gaat ten koste van de opkomende kiemplanten van Dop- en Struikheide. Bij de Kleine Vlasroot is een deel van de bramenopslag afgemaaid. Het is echter belangrijk dat alle houtachtige opslag wordt verwijderd. Ook moet het snoeiafval en het maaisel worden verwijderd uit de directe omgeving van de vennen.

Wellicht is het een optie om de oevers te laten begrazen door schapen (Kempisch heideschaap?) en een actie te starten voor het uitsteken en afzagen van jonge boompjes.

In verband met natuurcompensatie (Veldhoven-west), moet het mogelijk zijn het direct aan het gebied grenzende landbouwperceel aan te kopen en te bebossen/te laten begrazen. Het niet meer toepassen van bemesting op dat perceel zal er toe leiden dat uiteindelijk uitspoeling van voedingsstoffen richting de Vlasrootvennen verdwijnt. Dit doet recht aan het oorspronkelijke schrale en zure karakter en zal ervoor zorgen dat vanwege dat karakter de enorme ontwikkeling van braam, wilgenstruweel e.d. op de langere termijn gaat afnemen. Dit zal ook het beheer vereenvoudigen.

Aan te kopen
landbouwperceel

Overzichtsk kaartje

